

GENERAL CERTIFICATE OF SECONDARY EDUCATION
BIBLICAL HEBREW
 Literature

1943/02

Candidates answer on the Answer Booklet

OCR Supplied Materials:

- 8 page Answer Booklet

Other Materials Required:

None

Tuesday 22 June 2010
Afternoon

Duration: 2 hour 15 minutes

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Write your name clearly in capital letters, your Centre Number and Candidate Number in the spaces provided on the Answer Booklet.
- Use black ink.
- Read each question carefully and make sure that you know what you have to do before starting your answer.
- Answer **four** questions.
- Do **not** write in the bar codes.

INFORMATION FOR CANDIDATES

- The number of marks is given in brackets [] at the end of each question or part question.
- The total number of marks for this paper is **100**.
- Each question is worth 25 marks.
- You will find that the four-letter Divine Name is printed as םן .
- You are recommended to spend the first fifteen minutes carefully reading the questions.
- You are reminded of the necessity for accurate spelling and orderly presentation in your answers.
- This document consists of **16** pages. Any blank pages are indicated.

Question 1

Read the following passages and answer in English the questions that follow.

Marks for the parts of the question are indicated in brackets.

line number

- 1 וַיָּבֹא יוֹסֵף אֶת יַעֲקֹב אָבִיו וַיַּעֲמִדְהוּ לִפְנֵי פַרְעֹה וַיְבָרֶךְ יַעֲקֹב אֶת פַּרְעֹה :
- 2 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל יַעֲקֹב כִּמָּה יָמֵי שְׁנֵי חַיֶּיךָ : וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל פַּרְעֹה יָמֵי
- 3 שְׁנֵי מַגֹּרֵי שְׁלָשִׁים וּמֵאֵת שָׁנָה מָעוֹט וְרָעִים הָיוּ יָמֵי שְׁנֵי חַיֵּי וְלֹא הִשְׁיִגוּ אֶת
- 4 יָמֵי שְׁנֵי חַיֵּי אָבִיתִי בְיָמֵי מַגֹּרֵיהֶם : וַיְבָרֶךְ יַעֲקֹב אֶת פַּרְעֹה וַיֵּצֵא מִלִּפְנֵי
- 5 פַּרְעֹה : וַיּוֹשֶׁב יוֹסֵף אֶת אָבִיו וְאֶת אֶחָיו וַיִּתֵּן לָהֶם אַחְזָה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
- 6 בְּמִיטַב הָאָרֶץ בְּאֶרֶץ רַעֲמֶסֶס כַּאֲשֶׁר צִוָּה פַּרְעֹה : וַיַּכְלִיל יוֹסֵף אֶת אָבִיו וְאֶת
- 7 אֶחָיו וְאֶת כָּל בֵּית אָבִיו לֶחֶם לִפְנֵי הַטֹּף : וְלֶחֶם אֵין בְּכָל הָאָרֶץ כִּי כָבֵד
- 8 הָרָעָב מְאֹד וַתִּלָּה אֶרֶץ מִצְרַיִם וְאֶרֶץ כְּנָעַן מִפְּנֵי הָרָעָב :

בראשית, מז: ז' — י"ג

Genesis, Chapter 47 verses 7 — 13

- 9 וַיּוֹשֶׁב יוֹסֵף מִצְרַיִמָּה הוּא וְאֶחָיו וְכָל הָעֲלִים אֹתוֹ לִקְבֹּר אֶת אָבִיו אַחֲרֵי קִבְרוֹ
- 10 אֶת אָבִיו : וַיִּדְּאוּ אֶחָי יוֹסֵף כִּי מֵת אָבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ לוֹ יִשְׁטַמְנוּ יוֹסֵף וְהָשִׁב
- 11 יָשִׁיב לָנוּ אֶת כָּל הָרָעָה אֲשֶׁר גָּמְלָנוּ אֹתוֹ : וַיֵּצִיאוּ אֶל יוֹסֵף לֵאמֹר אָבִיךָ צִוָּה
- 12 לִפְנֵי מוֹתוֹ לֵאמֹר : כֹּה תֹאמְרוּ לְיוֹסֵף אָנָּה שָׂא נָא פֶשַׁע אַחִיד וְחַטָּאתָם כִּי
- 13 רָעָה גָּמְלוּךָ וְעַתָּה שָׂא נָא לִפְשָׁע עַבְדֵי אֱ-לֹהֵי אָבִיךָ וַיְבָרֶךְ יוֹסֵף בְּדַבָּרָם אֵלָיו :
- 14 וַיֵּלְכוּ גַם אֶחָיו וַיִּפְּלוּ לִפְנָיו וַיֹּאמְרוּ הִנֵּנוּ לְךָ לַעֲבָדִים : וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יוֹסֵף אֶל
- 15 תִּירָאוּ כִּי הִתַּחַת אֱ-לֹהִים אָנִי : וְאַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם עָלַי רָעָה אֱ-לֹהִים חֲשָׁבָה
- 16 לְטָבָה לְמַעַן עֲשֶׂה כִּיִּם הִזָּה לְהַחֲיִית עַם רַב : וְעַתָּה אֶל תִּירָאוּ אֲנִי אֶכְלָל
- 17 אֶתְכֶם וְאֶת טַפְכֶּם וַיִּנַּחֵם אוֹתָם וַיְדַבֵּר עַל לִבָּם :

בראשית, נ': י"ד — כ"א

Genesis, Chapter 50 verses 14 — 21

Question 1 continues on the next page

Question 1 (*continued*)

- (a) How does Pharaoh / Par'o meet Jacob / Ya'akov ? (*line 1*) [1]
- (b) (i) Translate from וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה (*line 2*)
to וַיֵּצֵא מִלִּפְנֵי פַרְעֹה : (*lines 4 — 5*) [5]
- (ii) How is the word אֶת used in line 4 ? [1]
- (c) What restrained Joseph / Yosef in his dealings with his family ? (*lines 6 — 8*)
Mention **three** points. [3]
- (d) The phrase לָחֶם לְפִי הֵטֵר (*line 7*) is unusual.
Explain this expression. [2]
- (e) There are **two** examples of the Infinitive Construct in line 9.
(i) Name them both. [1]
(ii) Show how they are used differently. [2]
- (f) How does the word לוֹ (*line 10*) differ from
its usual meaning in Biblical Hebrew ? [2]
- (g) List any **three** points that are unusual about
the brothers' conversation with Joseph / Yosef. (*lines 11 — 13*) [3]
- (h) Name **two** points of similarity between the
actions of Joseph / Yosef in the two passages. [2]
- (i) How does Joseph / Yosef contrast the thoughts of
the brothers with those of G-d ? (*lines 14 — 16*) [3]

[Total : 25 marks]

Question 2

Read the following passages and answer in English the questions that follow.

line number

- 1 וַיִּקַּח יוֹסֵף אֶת שְׁנֵיהֶם אֶת אֶפְרַיִם בְּיָמֵינוּ מִשְׁמָאל יִשְׂרָאֵל וְאֶת מְנַשֶּׁה
2 בְּשִׁמְאֵלוֹ מִיָּמִין יִשְׂרָאֵל וַיֵּגֶשׁ אֵלָיו : וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל אֶת יָמֵינוּ וַיָּשֶׁת עַל
3 רֹאשׁ אֶפְרַיִם וְהוּא הֶעֱעִיר וְאֶת שְׁמָאלוֹ עַל רֹאשׁ מְנַשֶּׁה שֶׁכַּל אֶת יָדָיו
4 כִּי מְנַשֶּׁה הִבְכוֹר : וַיְבָרֶךְ אֶת יוֹסֵף וַיֹּאמֶר הֵא-לֵהִים אֲשֶׁר הִתְהַלְכּוּ
5 אֲבֹתַי לִפְנֵי אֲבֹרָהֶם וַיִּצְחַק הֵא-לֵהִים הִרְעָה אֹתִי מַעֲוֵדִי עַד הַיּוֹם הַזֶּה :
6 הַמְּלֹאךְ הַגָּאֹל אֹתִי מִכָּל רָע יְבָרֶךְ אֶת הַנְּעָרִים וַיִּקְרָא בָהֶם שְׁמֵי וְשֵׁם
7 אֲבֹתֵי אֲבֹרָהֶם וַיִּצְחַק וַיִּדְּגוּ לָרֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ : וַיֵּרָא יוֹסֵף כִּי יֹשִׁית אָבִיו
8 יָד יָמֵינוּ עַל רֹאשׁ אֶפְרַיִם וַיֵּדַע בְּעֵינָיו וַיִּתְמַךְ יָד אָבִיו לְהִסִּיר אֹתָהּ מֵעַל
9 רֹאשׁ אֶפְרַיִם עַל רֹאשׁ מְנַשֶּׁה : וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל אָבִיו לֹא כֵן אָבִי כִּי
10 זֶה הִבְכוֹר שֵׁם יִמִּינְךָ עַל רֹאשׁוֹ : וַיִּמָּאֵן אָבִיו וַיֹּאמֶר יָדַעְתִּי בְנִי יָדַעְתִּי
11 גַּם הוּא יִהְיֶה לָעַם וְגַם הוּא יִגְדֹּל וְאוֹלָם אַחִיו הַקָּטָן יִגְדֹּל מִמֶּנּוּ וְזָרְעוֹ
12 יִהְיֶה מְלֹא הַגּוֹיִם : וַיְבָרְכֵם בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בְּךָ יְבָרֶךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר
13 יִשְׁמַךְ א-לֵהִים כְּאֶפְרַיִם וְכִמְנַשֶּׁה וַיִּשֶׂם אֶת אֶפְרַיִם לִפְנֵי מְנַשֶּׁה : וַיֹּאמֶר
14 יִשְׂרָאֵל אֶל יוֹסֵף הִנֵּה אָנֹכִי מֵת וְהִיהָ א-לֵהִים עִמָּכֶם וְהָשִׁיב אֶתְכֶם אֶל
15 אֶרֶץ אֲבֹתֵיכֶם : וְאֲנִי נֹתַתִּי לָךְ שְׂכֶם אֶחָד עַל אַחִיךָ אֲשֶׁר לָקַחְתִּי
16 מִיַּד הָאֱמֹרִי בְּחֶרֶב־וּבִקְשָׁתִי :

בראשית, מ"ח: י"ג — כ"ב

Genesis, Chapter 48 verses 13 — 22

- 17 וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶל בָּנָיו וַיֹּאמֶר הָאֶסְפוּ וְאֶגִּידָה לָכֶם אֶת אֲשֶׁר יִקְרָא אֶתְכֶם
18 בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים : הַקִּבְצוּ וְשִׁמְעוּ בְנֵי יַעֲקֹב וְשִׁמְעוּ אֶל יִשְׂרָאֵל אֲבִיכֶם :

בראשית, מ"ט: א' — ב'

Genesis, Chapter 49 verses 1 — 2

Question 2 continues on the next page.

Question 2 (continued)

- (a) (i) Translate from וַיִּקַּח יוֹסֵף (line 1)
to מִנְשֵׂה הַבְּכוֹר : (line 4) [5]
- (ii) Explain the use of the verb שָׂבַל in the context of line 3. [2]
- (b) Explain the usual status in the family of the בְּכוֹר (lines 4 and 10)
in early Biblical times. [2]
- (c) Why is the Name of G-d repeated in lines 4 and 5 ? [1]
- (d) Explain the meaning of the phrase וַיִּקְרָא בְהֵם שְׁמִי (line 6)
(No marks will be awarded for translation alone.) [2]
- (e) From these passages,
give any **two** examples of the *piel* with different roots. [2]
- (f) (i) Mention any **two** difficulties in the following phrase:
אֲשֶׁר לִקְחָתִי מִיַּד הָאִמְרִי בְּחָרְבִי וּבְקִשְׁתִּי : (lines 15 — 16)
(No marks will be awarded for translation alone.) [4]
- (ii) Suggest a solution to **one** of these difficulties. [2]
- (g) Comment on any example of parallelism in lines 17 — 18. [2]
- (h) (i) Why does Jacob / Yaakov reject
the suggestion of Joseph / Yosef ? (lines 9 — 12) [1]
- (ii) Show how the phrase מְלֵא הַגּוֹיִם (line 12)
can have different meanings. [2]

[Total : 25 marks]

Question 3

Read the following passages and answer in English the questions that follow.

line number

1 וּבֹא הַמֶּלֶךְ דָּוִד עַד בַּחֲוִירִים וְהָנָה מִשֵּׁם אִישׁ יוֹצֵא מִמִּשְׁפַּחַת בֵּית שָׁאוּל

2 וְשִׁמוֹ שְׁמַעִי בֶן גֵּרָא יָצָא יוֹצֵא וּמִקְלָל:

שמואל ב', ט"ז:ה'

II Samuel, Chapter 16 verse 5

3 וַיֵּלֶךְ דָּוִד וְאֶנְשָׁיו בְּדֶרֶךְ וְשְׁמַעִי הָלַךְ בְּצִלְעֵי הָהָר לְעִמְתּוֹ הַלֹּךְ וַיִּקְלַל וַיִּסְקַל

4 בְּאֲבָנִים לְעִמְתּוֹ וְעַפְרָא בְּעַפְרָא: וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ וְכָל הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ עֵיפִים

5 וַיִּנְפְּשׁ שָׁם: וְאַבְשָׁלוֹם וְכָל הָעָם אִישׁ יִשְׂרָאֵל בָּאוּ יְרוּשָׁלַם וְאַחִיתֹפֶל אִתּוֹ:

6 וַיְהִי כִּאֲשֶׁר בָּא חוּשִׁי הָאֲרָכִי רָעָה דָּוִד אֶל אַבְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר חוּשִׁי אֶל

7 אַבְשָׁלוֹם יְחִי הַמֶּלֶךְ יְחִי הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם אֶל חוּשִׁי זֶה חֲסִדְךָ אֵת

8 רָעָךְ לָמָּה לֹא הִלַּכְתָּ אֵת רָעָךְ: וַיֹּאמֶר חוּשִׁי אֶל אַבְשָׁלוֹם לֹא כִּי אֲשֶׁר

9 בָּחַר יי וְהָעָם הַזֶּה וְכָל אִישׁ יִשְׂרָאֵל לוֹ אָהֳיָה וְאִתּוֹ אִשָּׁב: וְהַשְׁנִית לְמִי

10 אֲנִי אֶעֱבֹד הַלּוֹא לִפְנֵי בְנוֹ כִּאֲשֶׁר עֲבַדְתִּי לִפְנֵי אָבִיךָ בֶּן אָהֳיָה לִפְנֵיךְ:

11 וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם אֶל אַחִיתֹפֶל הֲבֹ לָכֶם עֲצָה מָה נַעֲשֶׂה: וַיֹּאמֶר אַחִיתֹפֶל

12 אֶל אַבְשָׁלוֹם בּוֹא אֶל פִּלְגֵּשִׁי אָבִיךָ אֲשֶׁר הִנִּיחַ לְשִׁמּוֹר הַבַּיִת וְשָׁמַע כָּל

13 יִשְׂרָאֵל כִּי נִבְאֲשֶׁת אֵת אָבִיךָ וְחִזְקוּ יָדַי כָּל אֲשֶׁר אֲתָךְ:

שמואל ב', ט"ז:יג — כ"א

II Samuel, Chapter 16 vers 13 — 21

14 וְעִצַּת אַחִיתֹפֶל אֲשֶׁר יַעַן בַּיָּמִים הָהֵם כִּאֲשֶׁר יִשְׁאַל אִישׁ בְּדָבָר הָאֶל־לֵהִים

15 בֶּן כָּל עֲצַת אַחִיתֹפֶל גַּם לְדָוִד גַּם לְאַבְשָׁלוֹם:

שמואל ב', ט"ז:כ"ג

II Samuel, Chapter 16 verse 23

16 וַיֹּאמֶר אַחִיתֹפֶל אֶל אַבְשָׁלוֹם אֲבַחְרָה נָא שְׁנַיִם עֹשֶׂר אֶלֶף אִישׁ וְאַקּוּמָה

17 וְאַרְדָּפָה אַחֲרֵי דָוִד הַלַּיְלָה: וְאַבּוֹא עָלָיו וְהוּא יִגַּע וְרִפָּה יָדַיִם וְהִחַרְדַּתִּי

18 אֹתוֹ וְנָס כָּל הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וְהִפִּיתִי אֵת הַמֶּלֶךְ לְבָדּוֹ:

שמואל ב', י"ז:א' — ב'

II Samuel, Chapter 17 verses 1 — 2

Question 3 continues on the next page

Question 3 (*continued*)

- (a) (i) Who came out to meet King David ? (*line 2*) [1]
- (ii) How did this person greet King David ? (*line 2*) [1]
- (b) (i) Translate from וַיֵּלֶךְ דָּוִד (line 3)
to יְהִי הַמֶּלֶךְ : (line 7) [5]
- (ii) Explain the pointing of the first ך in the word וַאֲנִשְׁיֹו. (*line 3*) [1]
- (iii) Explain the relationship of the verb וַעֲפֹר
with the noun בַּעֲפֹר. (*line 4*) [2]
- (c) (i) Why was Absalom / Avshalom so surprised ? (*lines 7 — 8*) [2]
- (ii) How did Hushei / Chushei reply to this surprise ? (*lines 8 — 10*)
Give any **three** responses. [3]
- (d) Who was Ahitofel / Achitofel ? (*lines 11 and 14 — 15*) [2]
- (e) Show, with **two** examples, how the *nifal* conjugation is used in these passages. [3]
- (f) In which ways is the title “King” used and why is it purposely omitted in some instances in these passages ?
Comment on any **four** examples. [4]
- (g) Suggest a reason why Ahitofel / Achitofel uses the first person (“I”) in lines 16 — 18. [1]

[Total : 25 marks]

Question 4

Read the following passages and answer in English the questions that follow:

line number

- 1 וַיֹּאמֶר הָעָם לֹא תֵצֵא בִּי אִם נָס נָנוּס לֹא יִשְׁימוּ אֵלֵינוּ לֵב וְאִם יָמָתוּ
2 חֲצִינוּ לֹא יִשְׁימוּ אֵלֵינוּ לֵב בִּי עֲתָה כָּמָנָה עֲשֶׂה אֲלֵפִים וְעֲתָה טוֹב בִּי
3 תִּהְיֶה לָּנוּ מַעִיר לְעֹזָר: וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר יֵיטֵב בְּעֵינֵיכֶם
4 אַעֲשֶׂה וַיַּעֲמֵד הַמֶּלֶךְ אֶל יַד הַשָּׁעַר וְכָל הָעָם יֵצְאוּ לְמֵאוֹת וּלְאֲלָפִים:
5 וַיֵּצֵא הַמֶּלֶךְ אֶת יוֹאָב וְאֶת אֲבִישִׁי וְאֶת אֶתִּי לֵאמֹר לֹאֲט לִי לַנֶּעַר
6 לְאַבְשָׁלוֹם וְכָל הָעָם שָׁמְעוּ בְּצוֹת הַמֶּלֶךְ אֶת כָּל הַשָּׂרִים עַל דְּבַר
7 אַבְשָׁלוֹם: וַיֵּצֵא הָעָם הַשָּׂדֶה לְקִרְאָת יִשְׂרָאֵל וַתְּהִי הַמִּלְחָמָה בֵּינֶם
8 אֲפָרַיִם: וַיִּנָּגְפוּ שָׁם עִם יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי עַבְדֵי דָוִד וַתְּהִי שָׁם הַמַּגָּפָה
9 גְּדוֹלָה בַּיּוֹם הַהוּא עֲשָׂרִים אֲלָף: וַתְּהִי שָׁם הַמִּלְחָמָה נְפֻצָּת עַל פְּנֵי
10 כָּל הָאָרֶץ וַיָּרֶב הַיָּעַר לֶאֱכֹל בָּעָם מֵאֲשֶׁר אָכְלָה הַחֶרֶב בַּיּוֹם הַהוּא:
11 וַיִּקְרָא אַבְשָׁלוֹם לִפְנֵי עַבְדֵי דָוִד וְאַבְשָׁלוֹם רָכַב עַל הַפֶּרֶד וַיָּבֵא הַפֶּרֶד
12 תַּחַת שׁוֹבֵךְ הָאֵלֶּה הַגְּדוֹלָה וַיַּחֲזֹק רֹאשׁוֹ בָּאֵלֶּה וַיִּתֵּן בֵּין הַשָּׁמַיִם וּבֵין
13 הָאָרֶץ וַהֲפִרְדֵּם אֲשֶׁר תַּחֲתָיו עָבַר: וַיֵּרָא אִישׁ אֶחָד וַיִּגַּד לְיוֹאָב וַיֹּאמֶר
14 הִנֵּה רָאִיתִי אֶת אַבְשָׁלוֹם תָּלוּי בָּאֵלֶּה: וַיֹּאמֶר יוֹאָב לְאִישׁ הַמַּגִּיד לוֹ
15 וְהִנֵּה רָאִיתָ וּמִדּוּעַ לֹא הִכִּיתָו שָׁם אֶרְצָה וְעָלִי לְתֵת לָךְ עֲשֶׂה כְּסָף
16 וַחֲגֹרָה אַחַת: וַיֹּאמֶר הָאִישׁ אֶל יוֹאָב וְלוֹ אֲנֹכִי שָׁקֵל עַל כִּפִּי אֲלָף כֶּסֶף
17 לֹא אֶשְׁלַח יָדִי אֶל בֶּן הַמֶּלֶךְ בִּי בְּאֲזִינוֹ עֲזָה הַמֶּלֶךְ אֶתְךָ וְאֶת אֲבִישִׁי
18 וְאֶת אֶתִּי לֵאמֹר שָׁמְרוּ מִי בִנְעָר בְּאַבְשָׁלוֹם: אוֹ עֲשִׂיתִי בְּנַפְשִׁי שָׁקֵר
19 וְכָל דְּבַר לֹא יִכָּחַד מִן הַמֶּלֶךְ וְאַתָּה תִּתְּנִיצַב מִנָּגֵד:

שמואל ב', י"ח: ג' — ג"ג

II Samuel, Chapter 18 verses 3 — 13

- 20 וְהִנֵּה הַכּוֹשֵׁי בָּא וַיֹּאמֶר הַכּוֹשֵׁי יִתְבַּשֵּׁר אֲדָנִי הַמֶּלֶךְ בִּי שְׁפָטָךְ יִי הַיּוֹם מִיָּד
21 כָּל הַקָּמִים עָלֶיךָ: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל הַכּוֹשֵׁי הַשְׁלוֹם לַנֶּעַר לְאַבְשָׁלוֹם
22 וַיֹּאמֶר הַכּוֹשֵׁי יִהְיוּ כְּנֶעַר אֲבִי אֲדָנִי הַמֶּלֶךְ וְכָל אֲשֶׁר קָמוּ עָלֶיךָ לְרָעָה:

שמואל ב', י"ח: ל"א — ל"ג

II Samuel, Chapter 18 verses 31 — 33

Question 4 continues on the next page

Question 4 (continued)

- (a) In line 1, who are the people speaking to ? [1]
- (b) Translate from וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם (line 3)
to בִּיעַר אֶפְרַיִם : (lines 7 — 8) [5]
- (c) The verbs וַיֵּצֵא (line 5) and בָּצִוָה (line 6) are from the same root and conjugation (*binyan*) .
- (i) What is the root? [1]
- (ii) What is the conjugation (*binyan*) ? [1]
- (iii) Explain the different forms. [2]
- (No marks will be awarded for translation.)
- (d) From the information in lines 7 — 10, what were the consequences of the conflict between King David and Absalom / Avshalom ? [2]
- (e) (i) What relation was Joab / Yoav to Absalom / Avshalom ? [1]
- (ii) What did Joab / Yoav say to the announcer (the מְגִיד) in lines 14 — 16 ? [2]
- (f) (i) What held the announcer back from harming Absalom / Avshalom ? (lines 17 — 19) [2]
- (ii) What relation was Avishai to Joab / Yoav ? [1]
- (g) Words often have a different meaning dependent on their context. In the context in which they are used, what is the meaning of:
- (i) וַעֲלֵי (line 15) [1]
- (ii) אוֹ (line 18) [1]
- (h) (i) Who was the Cushite / Kushi ? (line 20) [1]
- (ii) What was his first message for King David ? (lines 20 — 21) [2]
- (iii) What was his second message for King David ? (line 22) [2]

[Total : 25 marks]

Question 5

Read the following passages and answer in English the questions that follow:

line number

- וַיֹּאמֶר לְכִי שְׂאֲלִי לָךְ בָּלִים מִן הַחוּץ מֵאֵת כָּל שְׂכֵנֶיךָ בָּלִים רָקִים אֵל
1
תִּמְעִיטִי: וּבָאת וְסִגְרָת הַדֶּלֶת בְּעֶדְךָ וּבְעֵד בְּנִיךָ וַיִּצְקֶתָ עַל כָּל הַבָּלִים
2
הָאֵלֶּה וְהַמָּלֵא תִסְיָעִי: וַתֵּלֶךְ מֵאֵתוֹ וַתִּסְגֹּר הַדֶּלֶת בְּעֵדָהּ וּבְעֵד בְּנִיהָ הֵם
3
מִגִּשִׁים אֵלֶיהָ וְהִיא מוֹצֶקֶת: וַיְהִי כַּמְּלֵאת הַבָּלִים וַתֹּאמֶר אֵל בְּנָה הַגִּישָׁה
4
אֵלַי עוֹד כָּלִי וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אֵין עוֹד כָּלִי וַיַּעֲמֵד הַשָּׁמֶן:
5

מלכים ב', ד': ג' — ו'

II Kings, Chapter 4 verses 3 — 6

- וַיִּקְחוּ שְׁנֵי רֶכֶב סוּסִים וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ אַחֲרֵי מַחֲנֶה אָרֶם לֵאמֹר לָכוּ וּרְאוּ:
6
וַיָּלְכוּ אַחֲרֵיהֶם עַד הַיַּרְדֵּן וְהִנֵּה כָּל הַדֶּרֶךְ מְלֵאָה בַּגָּדִים וּבָלִים אֲשֶׁר
7
הִשְׁלִיכוּ אָרֶם בַּחֲפֹזִם וַיֵּשְׁבוּ הַמְּלָאכִים וַיִּגְדּוּ לַמֶּלֶךְ: וַיֵּצֵא הָעַם וַיִּבְּזוּ
8
אֶת מַחֲנֶה אָרֶם וַיְהִי סָאָה סֵלֶת בְּשָׁקָל וְסֵאתִים שְׁעָרִים בְּשָׁקָל כַּדָּבָר יי:
9

- וְהַמֶּלֶךְ הִפְקִיד אֶת הַשְּׁלִישׁ אֲשֶׁר נִשְׁעַן עַל יָדוֹ עַל הַשַּׁעַר וַיִּרְמְסֵהוּ הָעַם
10
בַּשַּׁעַר וַיָּמָת כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אִישׁ הָאֵל-לֵהִים אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּרַדְת הַמֶּלֶךְ אֵלָיו:
11

- וַיְהִי כַּדָּבָר אִישׁ הָאֵל-לֵהִים אֵל הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר סֵאתִים שְׁעָרִים בְּשָׁקָל
12
וְסָאָה סֵלֶת בְּשָׁקָל יִהְיֶה כַּעַת מִחֵר בַּשַּׁעַר שְׁמֵרוֹן: וַיַּעַן הַשְּׁלִישׁ
13
אֶת אִישׁ הָאֵל-לֵהִים וַיֹּאמֶר וְהִנֵּה יי עֲשֵׂה אַרְבּוֹת בַּשָּׂמִים יִהְיֶה
14
כַּדָּבָר הַזֶּה וַיֹּאמֶר הִנֵּךְ רָאָה בְּעֵינֶיךָ וּמִשָּׁם לֹא תֹאכַל:
15

- וַיְהִי לוֹ כֵּן וַיִּרְמְסוּ אוֹתוֹ הָעַם בַּשַּׁעַר וַיָּמָת:
16

מלכים ב', ז': י"ד — כ'

II Kings, Chapter 7 verses 14 — 20

Question 5 continues on the next page

Question 5 (continued)

- (a) Who was asked to borrow containers ? (line 1) [1]
- (b) (i) Translate from וּבָאתָ (line 2)
to : וַיַּעֲמֵד הַשָּׁמַן : (line 5) [5]
- (ii) Why is there a ' at the end of the verb תִּסְיַעֲי ? (line 3) [1]
- (c) What happens immediately before the events
in the second paragraph ? (lines 6 — 9) [2]
- (d) What did the volunteer scouts see
on their journey to the River Jordan / Yarden ? (lines 7 — 8) [2]
- (e) (i) What do flour and barley cost after the siege ? (line 9) [2]
- (ii) Explain the ב in the word בִּשְׁקָל (line 9) [1]
- (iii) Explain the form of the noun סְאֲתִים . (line 9) [1]
- (f) וְהַמֶּלֶךְ הִפְקִיד (line 10) —
- (i) How is the verb הִפְקִיד used in this context ? [1]
- (ii) When does each of the events described in lines 10 — 11 take place ?
(Reading line 16 will help you.) [2]
- (g) The phrase אִשָּׁר נִשְׁעַן עַל יָדוֹ (line 10) need not be translated literally.
- (i) Attempt a translation that is not literal. [1]
- (ii) Justify your attempt. [2]
- (h) Referring to lines 12 — 15 :
- (i) In what manner does the king's officer address Elisha ? [2]
- (ii) How does Elisha respond ? [2]

[Total : 25 marks]

Question 6

Read the following passages and answer in English the questions that follow:

line number

- 1 וַנַּעֲמָן שֶׁר צָבָא מֶלֶךְ אֲרָם הָיָה אִישׁ גָּדוֹל לִפְנֵי אֲדֹנָיו וְנִשְׂא פָנִים
2 כִּי בּוֹ נָתַן יי תְּשׁוּעָה לְאֲרָם וְהָאִישׁ הָיָה גִבּוֹר חֵיל מְצָרַע: וְאֲרָם יֵצֵאוּ
3 גִּדּוּדִים וַיֵּשְׁבוּ מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל נֶעְרָה קִטְנָה וַתְּהִי לִפְנֵי אִשְׁתּוֹ נַעֲמָן:
4 וַתֹּאמֶר אֶל גְּבִרְתָּהּ אַחֲלִי אֲדֹנִי לִפְנֵי הַנְּבִיא אֲשֶׁר בְּשֹׁמְרוֹן אִזּוּ יֵאָסֶף
5 אֹתוֹ מְצָרַעְתּוֹ: וַיָּבֹא וַיַּגֵּד לְאֲדֹנָיו לֵאמֹר כְּזֹאת וְכֹזֶאת דִּבְרָה הַנְּעָרָה
6 אֲשֶׁר מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ אֲרָם לָךְ בֹּא וְאֶשְׁלַחְהָ סֹפֶר אֶל
7 מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיִּלָּךְ וַיִּקַּח בִּידּוֹ עֶשֶׂר כִּכָּרִי כֶסֶף וְשֵׁשֶׁת אֲלָפִים זָהָב
8 וְעֶשֶׂר חֲלִיפוֹת בָּגָדִים:

מלכים ב', ה': א' — ה'

II Kings, Chapter 5 verses 1 — 5

- 9 וַיֵּשְׁבּוּ מִשְׁרַת אִישׁ הָאֱלֹהִים לָקוּם וַיֵּצֵא וְהִנֵּה חֵיל סוֹבֵב אֶת הָעִיר וְסוּם
10 וָרֶכֶב וַיֹּאמֶר נִעְרוֹ אֵלָיו אָהָה אֲדֹנִי אֵיכָה נַעֲשֶׂה: וַיֹּאמֶר אֶל תִּירָא כִּי
11 רַבִּים אֲשֶׁר אֶתְּנוּ מֵאֲשֶׁר אוֹתָם: וַיִּתְּפֹלֵל אֱלִישָׁע וַיֹּאמֶר יי פִּקֹּחַ נָא
12 אֶת עֵינָיו וַיִּרְאֶה וַיִּפְקַח יי אֶת עֵינֵי הַנָּעַר וַיֵּרָא וְהִנֵּה הָהָר מְלֵא סוּסִים
13 וָרֶכֶב אֲשֶׁר סָבִיבָת אֱלִישָׁע: וַיִּרְדּוּ אֵלָיו וַיִּתְּפֹלֵל אֱלִישָׁע אֶל יי וַיֹּאמֶר
14 הֵךְ נָא אֶת הַגּוֹי הַזֶּה בַּסִּנּוּרִים וַיִּכֶּם בַּסִּנּוּרִים כַּדָּבָר אֱלִישָׁע: וַיֹּאמֶר
15 אֱלֹהִים אֱלִישָׁע לֹא זֶה הַדֶּרֶךְ וְלֹא זֶה הָעִיר לָכֵן אַחֲרֵי וְאוֹלִיכָה אֶתְכֶם
16 אֶל הָאִישׁ אֲשֶׁר תִּבְקֹשׁוּן וַיִּלָּךְ אוֹתָם שֹׁמְרוֹנָה: וַיְהִי כַּבָּאָם שֹׁמְרוֹן
17 וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע יי פִּקֹּחַ אֶת עֵינֵי אֵלֶּה וַיִּרְאוּ וַיִּפְקַח יי אֶת עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ
18 וְהִנֵּה בְּתוֹךְ שֹׁמְרוֹן: וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל אֱלִישָׁע כִּרְאֹתוֹ אוֹתָם
19 הָאֵכָה אָכָה אָבִי: וַיֹּאמֶר לֹא תֵכָה הָאֲשֶׁר שְׁבִית בְּחֶרֶבְךָ וּבִקְשָׁתְךָ
20 אֶתְהָ מִכָּה שִׁים לָחֶם וּמִים לִפְנֵיהֶם וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ וַיִּלְכוּ אֶל אֲדֹנֵיהֶם:
21 וַיִּכְרֶה לָהֶם כֶּרֶה גָּדוֹלָה וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ וַיִּשְׁלַחֻם וַיִּלְכוּ אֶל אֲדֹנֵיהֶם וְלֹא
22 יִסְפוּ עוֹד גִּדּוּדֵי אֲרָם לָבֹא בָאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל:

מלכים ב', ו': ט"ו — כ"ג

II Kings, Chapter 6 verses 15 — 23

Question 6 continues on the next page

Question 6 (*continued*)

- (a) Who was Na'aman ? (*line 1*) [1]
- (b) (i) Translate from כִּי בּוֹ נָתַן (*line 2*)
to מִצָּרְעָתוֹ : (*line 5*) [5]
- (ii) State a religious idea that can be seen from line 2. [1]
- (c) Who does the word לְאֹדְנָיו (*line 5*) refer to ? [1]
- (d) What happens immediately before the events described in the second paragraph? [2]
- (e) (i) Who does the word אֹדְנִי (*line 10*) refer to ? [1]
- (ii) Show the difference in form and meaning between אֹדְנִי (*line 10*) and the word אֹדְנֵיהֶם in lines 20 and 21. Mention **three** points. [3]
- (f) The verbs לָךְ (*line 6*) and אוֹלִיכָה (*line 15*) are from the same root הִלַּךְ . State the conjugation (*binyan*) and form of each of these verbs. [4]
- (g) (i) State **one** common theme shared by these two paragraphs. [1]
- (ii) State **one** major difference between these two paragraphs. [1]
- (h) (i) Comment on any **one** title given to Elisha in either paragraph. [1]
- (ii) What important lesson does Elisha teach to the King of Israel ? (*lines 19 — 20*) [2]
- (i) How do these incidents illustrate courteous behaviour ? Give any **two** examples. [2]

[Total : 25 marks]

END OF PAPER

BLANK PAGE

Copyright Information

OCR is committed to seeking permission to reproduce all third-party content that it uses in its assessment materials. OCR has attempted to identify and contact all copyright holders whose work is used in this paper. To avoid the issue of disclosure of answer-related information to candidates, all copyright acknowledgements are reproduced in the OCR Copyright Acknowledgements Booklet. This is produced for each series of examinations, is given to all schools that receive assessment material and is freely available to download from our public website (www.ocr.org.uk) after the live examination series.

If OCR has unwittingly failed to correctly acknowledge or clear any third-party content in this assessment material, OCR will be happy to correct its mistake at the earliest possible opportunity.

For queries or further information please contact the Copyright Team, First Floor, 9 Hills Road, Cambridge CB2 1GE.

OCR is part of the Cambridge Assessment Group; Cambridge Assessment is the brand name of University of Cambridge Local Examinations Syndicate (UCLES), which is itself a department of the University of Cambridge.